

TOP-CONFERENCES

International Conference of Economics, Finance and Accounting Studies

International Conference of Economics, Finance and Accounting Studies is a double-blind peer-reviewed, open-access journal published to reach excellence on the scope. It considers scholarly, research-based articles on all aspects of economics, finance and accounting. As an international congress aimed at facilitating the global exchange of education theory, contributions from different educational systems and cultures are encouraged. It aims to provide a forum for all researchers, educators, educational policy-makers and planners to exchange invaluable ideas and resources.

Ichki Audit Xizmatini Tashkil Etish

Kamolova Umida

Jizzax politexnika instituti talabasi

Turumova Dildora Abdumannonovna

Jizzax politexnika instituti "Iqtisodiyot va menejment" kafedrası o'qituvchisi

dildoraturumova1985@gmail.com

Annotatsiya

Ichki audit xizmati tashkil etish samarali boshqaruv, risklarni boshqarish va ichki nazorat jarayonlarini ta'minlashga qaratilgan tashkilotlarning muhim funktsiyasidir. Ushbu xizmat tashkilotlarga ularning operatsion samaradorligi, moliyaviy aniqligi va tegishli qoidalarga muvofiqligini baholashga yordam beradi. Ichki audit samarasizlikni aniqlash, jarayonlarni takomillashtirish va xavflarni kamaytirish bo'yicha qimmatli tushunchalarni beradi. Ichki audit xizmatini tashkil etish jarayoni auditorlik faoliyatining tuzilmasi, ko'lam va metodologiyasini aniqlash, malakali auditorlarni tayinlash va audit funktsiyasini tashkiliy asosga birlashtirishni o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar: ichki audit, boshqaruv, risklarni boshqarish, ichki nazorat, muvofiqlik, operatsion samaradorlik, moliyaviy aniqlik, audit metodologiyasi, tashkiliy tuzilma.

KIRISH

Ichki audit xizmati tashkil etish tashkilotlar uchun muhim boshqaruv vositasi hisoblanadi. Ushbu xizmatning asosiy maqsadi tashkilotning moliyaviy hisobotlari, operatsion jarayonlari va ichki nazorat tizimlarining samaradorligini baholash, shuningdek, risklarni boshqarish va muvofiqlikni ta'minlashdir. Ichki audit xizmatining samarali ishlashi tashkilotning rahbariyati va manfaatdor tomonlariga muhim qarorlar qabul qilishda to'g'ri va ishonchli ma'lumotlar taqdim etadi. Audit xizmati tashkil etishda aniq tashkilot tuzilmasi, audit metodologiyasi va malakali auditorlarni jalb qilish kabi asosiy jihatlar hisobga olinadi. Ichki audit, tashkilotning faoliyatini doimiy ravishda nazorat qilib borish va ichki jarayonlarni yaxshilash imkonini beradi, shu bilan birga, tashkilotning barqaror rivojlanishini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi.

Ushbu maqola ichki audit xizmatini tashkil etish jarayonini ko'rib chiqadi, uning ahamiyatini va tashkilotning umumiy boshqaruv tizimidagi o'rnini tushuntiradi. [1]

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Ichki audit xizmati tashkilotlarda samarali boshqaruv va nazoratni ta'minlashda asosiy rol o'ynaydi. Bu xizmat tashkilotlarning moliyaviy holatini, operatsiyalarini va strategik maqsadlariga erishish jarayonini baholash uchun zarur vosita hisoblanadi. Ichki audit xizmatini

tashkil etish jarayonida bir nechta muhim omillarni hisobga olish zarur. Avvalo, tashkilotning ichki audit funksiyasining tuzilishi aniq belgilanishi kerak. Bu tuzilma audit bo'limining rahbariyati, auditorlarning malakalari va tajribasi, audit metodologiyasi va auditning amalga oshirilish tartibini o'z ichiga oladi.[2]

Ichki auditning muvaffaqiyatli ishlashi uchun, auditorlar nafaqat moliyaviy va operatsion jarayonlarni baholashda balki risklarni aniqlash va ularni kamaytirishda ham faol qatnashishlari zarur. Risklarni boshqarish, audit jarayonining muhim qismidir, chunki tashkilotning muvaffaqiyati ko'pincha samarali risklarni boshqarish va ularni oldini olishga bog'liq. Ichki audit xizmatining tashkil etilishi orqali tashkilotlar ichki nazorat tizimlarini mustahkamlash va ichki jarayonlarni yanada samarali qilish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Ichki audit xizmati, shuningdek, tashkilotda shu kabi faoliyatlarni amalga oshirishda yuridik va etik me'yorlarga rioya qilishni ta'minlashga yordam beradi. Auditorlar mustaqil ravishda tekshiruvlar o'tkazish va kerakli tavsiyalarni berish orqali tashkilotning yuridik va muvofiqlikni ta'minlash jarayonlarini mustahkamlaydilar. Buning natijasida tashkilotning barqaror ishlashi va uning faoliyati to'g'risida ishonch hosil qilinadi.

Ichki audit xizmatini tashkil etish jarayoni ijobiy natijalarga olib keladi. Boshqacha qilib aytganda, muvaffaqiyatli ichki audit xizmati tashkilotning moliyaviy va operatsion samaradorligini yaxshilash, xatoliklar va soxta hisobotlarni aniqlash, shuningdek, ruxsat etilgan chegaralardan oshgan xatarlarni kamaytirish imkoniyatini yaratadi. Audit xizmatining samarali tashkil etilishi natijasida quyidagi ijobiy natijalar kuzatilishi mumkin:

Moliyaviy va Operatsion Samaradorlikni Oshirish: Ichki audit xizmatlari operatsion jarayonlarni va moliyaviy hisoblarni tahlil qilib, muammolarni aniqlash va ularni hal qilishda yordam beradi, bu esa tashkilotning samaradorligini oshiradi.

Risklarni Kamaytirish: Ichki audit orqali risklar oldindan aniqlanadi va ular yuzaga kelmasdan oldin oldini olish choralarini ko'rish imkoniyati yaratiladi. Bu xatarlarning minimal darajaga tushishiga yordam beradi.[3]

Muvofiqlikni Ta'minlash: Ichki audit xizmatining samarali ishlashi tashkilotning barcha faoliyatlarining yuridik va etik normativlarga mosligini ta'minlaydi, shu bilan birga qonun buzilishlari va jazo choralarining oldini oladi.

Tashkilotning Barqaror Rivojlanishi: Ichki audit orqali aniqlangan samaradorlikni oshirish uchun qilingan tavsiyalar tashkilotning umumiy barqarorligini oshirishga xizmat qiladi.

Ishonchlilikni Oshirish: Tashkilotning boshqaruvi va manfaatdor tomonlari audit jarayonlari orqali olingan tahlil va tavsiyalarga ishonch hosil qilishadi, bu esa tashkilotning moliyaviy va operatsion strategiyalarini aniqlashda yordam beradi.

Shunday qilib, ichki audit xizmati tashkilotni yanada samarali, barqaror va ishonchli faoliyat yuritishiga olib keladi, shu bilan birga risklarni kamaytirish va faoliyatni takomillashtirish imkoniyatlarini yaratadi.

Ichki audit xizmati tashkilotlar uchun muvaffaqiyatli boshqaruv va samarali faoliyat yuritishning ajralmas qismidir. Uning samarali tashkil etilishi nafaqat moliyaviy va operatsion jarayonlarni yaxshilash, balki tashkilotning risklarini kamaytirish va muvofiqlikni ta'minlashda ham muhim ahamiyatga ega. Ichki audit xizmatining asosiy vazifalari, shu jumladan, jarayonlarni tahlil qilish, xatoliklarni aniqlash, va risklarni boshqarish orqali tashkilotning barqaror rivojlanishini ta'minlashdir.[4]

XULOSA

Audit xizmati orqali tashkilotlar o'z faoliyatining barcha jabhalarini yaxshilash va optimallashtirish imkoniyatiga ega bo'ladilar, bu esa umumiy ish samaradorligini oshiradi. Tashkilotda ichki auditni tashkil etish, uning barcha bo'limlarini mustahkamlash va tashkilotning ichki nazorat tizimini yaxshilashga yordam beradi, shu bilan birga, rahbariyat va manfaatdor

tomonlarga to'g'ri va ishonchli ma'lumotlar taqdim etadi.

Shunday qilib, ichki audit xizmati tashkilotning o'z maqsadlariga erishishida, risklarni boshqarishda va barqaror rivojlanishida muhim ahamiyatga ega. Har qanday tashkilot uchun ichki audit xizmatining samarali tashkil etilishi muvaffaqiyatli boshqaruv va tashkilotning kelajakdagi o'sishiga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. С.Маликова Внутренний аудит: основные инструменты и компетенции на базетехнологий. <https://www.eg-online.ru/article/377541/>
2. Rustamov M., Rahimova F. The Application of Internal Audit Standards in the Organization of Internal Audit in Commercial Banks of the Republic of Uzbekistan //International Finance and Accounting. – 2019. – Т. 2019. – №. 6. – С. 21.
3. Usmonov M. Continuous recording and audit //Scienceweb academic papers collection. – 2021.
4. Ostonokulov, Azamat, Xoljigit Iskanov, and Abdulaziz Norqo'chqorov. "Davlat sektoridagi tashkilotlarda ichki audit." Talqin va tadqiqotlar 1.8 (2023).
5. Abdumannonovna, T. D. (2024, June). INTERNAL AUDIT SERVICE IN JOINT STOCK COMPANIES IMPROVEMENT. In *INTERNATIONAL CONFERENCE ON ADVANCE SCIENCE AND TECHNOLOGY* (Vol. 1, No. 6, pp. 17-20).
6. Abdumannonovna, T. D. (2024, March). Auditorning axloq kodeksiga rioya etish burchlarining afzalliklari. In *INTERNATIONAL CONFERENCE ON INTERDISCIPLINARY SCIENCE* (Vol. 1, No. 3, pp. 80-87).
7. Abdumannonovna, T. D. (2025, January). Auditorlik Firmalarining Professional Xizmatlarining Talablari. In *International Conference of Economics, Finance and Accounting Studies* (Vol. 13, pp. 45-50).
8. Abdumannonovna, T. D. (2025, January). Ichki Va Tashqi Auditning Mohiyati, Ahamiyati Va Farqlari. In *International Conference of Economics, Finance and Accounting Studies* (Vol. 13, pp. 63-65).
9. Abdumannonovna, T. D. (2025, January). Moliyaviy Tizimning Shakllanish Usullarini Takomillashtirish Yo'llari. In *International Conference of Economics, Finance and Accounting Studies* (Vol. 13, pp. 66-70).
10. Abdumannonovna, T. D., & Abdurasul, A. D. (2024). FORMATION OF STATE FINANCE AND AUDIT ACTIVITY IN THE EARLY PERIODS IN UZBEKISTAN. *JOURNAL OF EDUCATION, ETHICS AND VALUE*, 3(1), 34-37.
11. Abdumannonovna, T. D., & Asadbek, R. (2024, October). Financial Analysis Based on Accounting Statements. In *International Conference of Economics, Finance and Accounting Studies* (Vol. 10, pp. 86-89).
12. Abdumannonovna, T. D., & Habibullo G'anijon o'g, A. (2024). The Role of International Audit Organizations in the Transition to International Standards in Uzbekistan. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 2(2), 1-6.
13. Abdumannonovna, T. D., & Sherzod, K. S. (2024). SIGNIFICANCE AND ROLE OF INTERNATIONAL AUDITING STANDARDS. *JOURNAL OF EDUCATION, ETHICS AND VALUE*, 3(1), 57-60.